

Lovforslag nr. L 12. Fremsat den 5. oktober 1983 af arbejdsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Dækningsgrad efter medlemsanciennitet og forhøjelse af bidrag)

§ 1

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 358 af 25. juli 1983, foretages følgende ændringer:

1. I § 46, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »dog«: »§ 47, stk. 1, og«.

2. I § 47, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpenget er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

3. I § 51, stk. 1 og 2, ændres »%« til: »90 pct.«.

4. I § 51, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpenget er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

5. I § 51, stk. 1, 5. pkt., som bliver 6. pkt., ændres »4. pkt.« til: »5. pkt.«.

6. I § 51, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpenget er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

7. I § 76, stk. 1, ændres »6 gange dagpengenes størrelse« til: »7,25 gange dagpengenes størrelse efter 3 års medlemskab«.

8. I § 84, stk. 1, ændres »11,25 gange højeste dagpenge« til: »13,5 gange højeste dagpenge efter 3 års medlemskab«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1984.

Stk. 2. For medlemmer, hvis dagpenget efter § 53, stk. 1, er indtrådt før den 1. januar 1984, og for medlemmer, hvis dagpenget efter § 54 er indtrådt før den 1. februar 1983, finder de hidtidige regler om beregning af dagpenge og efterløn fortsat anvendelse. Indtil 1. april 1985 kan dagpengebeløbet efter § 51, stk. 2, dog højst udgøre 1.596 kr. for en uge.

Stk. 3. Dagpengebeløbet efter § 51, stk. 2, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 6, kan i perioden fra 1. januar 1984 til 1. april 1985 højst udgøre følgende beløb pr. uge:

- 1) I det første år efter dagpengetrædens indtræden 1.242 kr.
- 2) I det andet år efter dagpengetrædens indtræden 1.416 kr.
- 3) I det tredje år efter dagpengetrædens indtræden 1.596 kr.

Stk. 4. § 3, stk. 1, i lov nr. 576 af 27. oktober 1982 ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3233, 3605 og 4473; tillæg A, sp. 2369; tillæg B, sp. 673; tillæg C, sp. 321) er senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 358 af 25. juli 1983.

Lovforslaget er et led i regeringens bestræbelser på dels at styrke forsikringselementet i arbejdsløshedsforsikringen, dels at nedbringe de offentlige udgifter.

Regeringen mener, at dette bør ske ved en forhøjelse af arbejdsgiver- og medlemsbidragene samt ved indførelsen af dagpengesatser, hvis størrelse er afhængig af medlemsanciennitet, således at forsikringsydelse i højere grad sættes i relation til de bidrag, medlemmet selv har ydet til arbejdsløshedsforsikringssystemet.

Lovforslaget indeholder 2 elementer:

1. Dækningsgrad efter medlemsanciennitet

Regeringen ønsker at styrke forsikringselementet i arbejdsløshedsforsikringen ved at etablere en tættere sammenhæng end nu mellem dagpengenes størrelse og de bidrag, medlemmerne selv har ydet til finansieringen af dagpengeydelse.

Efter de gældende regler er dagpenget betinget af blandt andet 12 måneders medlemskab af en arbejdsløshedskasse. Nyuddannede, dvs. personer, som har gennemgået en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, kan dog oppebære dagpenge efter kun 1 måneds medlemskab, såfremt der fremsættes begæring om optagelse som medlem inden 2 uger efter uddannelsens afslutning, jfr. § 54.

Når anciennitetskravet er opfyldt, udbetales dagpenge med et beløb, hvis størrelse er uafhængig af medlemsancienniteten.

Der foreslås indført regler om, at dagpengenes dækningsgrad fremover gøres afhængig af medlemsanciennitet efter følgende model:

- der kræves fortsat 12 måneders medlemsanciennitet, inden dagpenge kan udbetales,

- efter 12 måneders medlemsanciennitet ydes dagpenge med en dækningsgrad på 70 pct. (såvel individuel sats som højeste dagpengebeløb), svarende til højst 1.566 kr. pr. uge,
- efter 24 måneders medlemsanciennitet ydes dagpenge med en dækningsgrad på 80 pct. (såvel individuel sats som højeste dagpengebeløb), svarende til højst 1.788 kr. pr. uge,
- efter 36 måneders medlemsanciennitet ydes dagpenge med en dækningsgrad på 90 pct., svarende til højst 2.010 kr. pr. uge - dvs. efter de gældende regler,
- dagpengesatserne for *nyuddannede* gøres på samme måde afhængig af det enkelte medlems anciennitet, således at der i de første 12 måneder efter dagpengerettens indtræden ydes 70 pct. af beregningsgrundlaget for dagpengesatsen for nyuddannede (1.242 kr. pr. uge) og i de følgende 12 måneder 80 pct. af beregningsgrundlaget (1.416 kr. pr. uge).

Det er en følge af forslaget, at begrebet højeste dagpenge fremover ikke vil være ét, men derimod tre forskellige beløb, som er afhængige af medlemsancienniteten.

Dette får betydning også for *efterlønsmodtagere*, idet efterlønnens størrelse (fortsat) er direkte afhængig af dagpengenes størrelse for det enkelte medlem, jfr. lovens §§ 75 d og 75 e. Det skal fremhæves, at kun meget få efterlønsmodtagere berøres af forslaget.

Forslaget omfatter også *deltidsforsikrede*, jfr. lovens § 70, som henviser til de almindelige beregningsregler i lovens kapitel 9.

2. Forhøjelse af medlems- og arbejdsgiverbidrag

Medlems- og arbejdsgiverbidragene blev senest forhøjet fra 1. januar 1983 til henholdsvis 6 gange dagpengenes størrelse pr. medlem og 11,25 gange højeste dagpenge pr. fuldtidsansat på årsbasis.

Medlemsbidraget foreslås forhøjet til 7,25 gange dagpengenes størrelse efter 3 års medlemskab, hvilket indebærer en stigning fra højst 2.010 kr.

årligt til højst 2.429 kr. årligt, svarende til en stigning på 419 kr.

Arbejdsgiverbidraget pr. ansat – bortset fra den første – foreslås forhøjet til 13,5 gange højeste dagpenge efter 3 års medlemskab, hvilket indebærer en stigning fra 3.769 kr. til 4.522 kr. på årsbasis, dvs. en stigning på 753 kr. pr. ansat.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om differentieret dækningsgrad efter medlemsanciennitet forventes at give staten en årlig besparelse på 390 mill. kr. i 1984, 825 mill. kr. i 1985 og 945 mill. kr. i 1986. Forslaget om forhøjelse af medlems- og arbejdsgiverbidragene forventes at give staten en årlig merindtægt på 1.400 mill. kr.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser Til § 1

Til nr. 1.

Der er tale om en redaktionel ændring, som følger af forslagets nr. 2.

Til nr. 2 og 4.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 1.

Efter de gældende regler udbetales der på årsbasis til et nyt medlem på højeste dagpengesats:

	kr.
1) i de første 12 mdr.	0
2) derefter	ca. 104.500

Efter forslaget udbetales der på årsbasis til det nye medlem:

	kr.
1) i de første 12 mdr.	0
2) i år 1-2	ca. 81.400
3) i år 2-3	ca. 93.000
4) derefter	ca. 104.500

Forslaget indebærer, at medlemmer, der opnår ret til dagpenge efter 1. januar 1984, vil få udbetalt dagpenge med et beløb, som i det første dagpengeår er ca. 23.200 kr. mindre og i det andet dagpengeår ca. 11.500 kr. mindre end dagpengenes nuværende niveau.

Til nr. 3.

Der er tale om en redaktionel ændring.

Til nr. 5.

Ændringen, der er redaktionel, er en følge af forslaget under nr. 4.

Til nr. 6.

Det foreslås, at også dagpengesatsen for nyuddannede gøres afhængig af medlemsanciennitet, således at der i de første 12 måneder efter dagpengerettens indtræden ydes 70 pct. af beregningsgrundlaget for dagpengesatsen for nyuddannede, i de følgende 12 måneder 80 pct. og derefter 90 pct. af beregningsgrundlaget.

Dagpengesatsen for nyuddannede danner grundlag for såvel beregningen af dagpenge til værnepligtige, der er optaget i en arbejdsløshedskasse under aftjening af værnepligt, jfr. § 51, stk. 3, 1. pkt., som for fastsættelsen af *supplerende dagpenge* efter § 51, stk. 4. Ændringerne får således også virkning for disse områder.

Efter de gældende regler udbetales der til nyuddannede efter 1 måneds medlemskab ca. 83.000 kr. om året.

Efter forslaget udbetales der på årsbasis til nyuddannede (og til medlemmer, der er optaget under aftjening af værnepligt):

	kr.
1) i de første 12 mdr.	ca. 64.600
2) i de næste 12 mdr.	ca. 73.600
3) derefter	ca. 83.000

Forslaget medfører i forhold til det nugældende dagpengeniveau en årlig mindreindtægt på ca. 18.400 kr. i de første 12 måneder og på ca. 9.400 kr. i de næste 12 måneder.

Til nr. 7 og 8.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 1984, dog således, at forslagets nr. 2, 4 og 6 kun får virkning for medlemmer, som er indmeldt i en arbejdsløshedskasse den 1. januar 1983 eller senere. Medlemmer, som er indmeldt i arbejdsløsheds-kassen før den 1. januar 1983, vil få deres dagpenge (og efterløn) beregnet efter de hidtidige regler.

Dette indebærer, at medlemmer (bortset fra nyuddannede), som har opnået ret til dagpenge før den 1. januar 1984, og nyuddannede, som har opnået ret til dagpenge før den 1. februar 1983, fortsat vil få udbetalt dagpenge efter deres hidtidige sats.

Overgangsordningen indebærer i øvrigt, at nyuddannede med under 1 års anciennitet, som indtil loven træder i kraft modtager dagpenge efter de

gældende regler (90 pct. af beregningsgrundlaget for dagpengesatsen for nyuddannede), ved forslaget ikrafttræden vil få en nedgang i dagpengene til 70 pct. af beregningsgrundlaget for dagpengesatsen for nyuddannede. Dette er en følge af de særlige regler om, at nyuddannede – som de eneste – opnår dagpengeret efter 1 måneds medlemskab af en arbejdsløshedskasse, mens de øvrige medlemsgrupper – herunder værnepligtige – først opnår dagpengeret efter 12 måneders medlemskab af

en arbejdsløshedskasse.

Ved lov nr. 576 af 27. oktober 1982, § 3, stk. 1, blev dagpengebeløbet efter § 51, stk. 2, indtil 1. april 1985 fastsat til højst 1.596 kr. for en uge. Dette højeste beløb bibeholdes.

Forslagets stk. 3 indebærer, at dagpengebeløbet i medfør af § 51, stk. 2, for dem, som er omfattet af de nye regler, i første, andet og tredje år efter dagpengerettens indtræden højst kan udgøre henholdsvis 1.242 kr., 1.416 kr. og 1.596 kr. for en uge.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 46, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »dog«: »§ 47, stk. 1, og«.

§ 46. Dagpenge ydes for indtil 6 dage om ugen efter reglerne i kapitel 10. Beregning af dagpengene sker for en uge ad gangen. Udbetaling sker ugevis bagud, medmindre andet fastsættes i vedtægten.

Stk. 2. Dagpengenes størrelse fastsættes af kassen for et halvt år ad gangen med virkning fra 1. april og 1. oktober. Beløbet skal være ens for alle medlemmer, jfr. dog kapitel 11. Omfatter kassen grupper af medlemmer med forskellige indtægtsforhold, kan der dog fastsættes et beløb for hver gruppe. Dagpenge skal fastsættes til hele kronebeløb.

2. I § 47, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpengereetten er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

§ 47. Dagpengene kan højst fastsættes til et beløb, der for en uge svarer til 90 pct. af beregningsgrundlaget, jfr. stk. 2-4. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 2. Beregningsgrundlaget for dagpengenes højeste beløb udgør 1.767 kr. om ugen.

Stk. 3. Den 1. april og 1. oktober pristalsreguleres beregningsgrundlaget for dagpengenes højeste beløb på grundlag af reguleringspristallet for henholdsvis nærmest forudgående januar måned og juli måned. Reguleringen sker for hver fulde 3 points udsving ud over 100, for de første 3 points med 24 kr. om ugen og derefter med 36 kr. om ugen. Beregningsgrundlaget pristalsreguleres dog ikke på grundlag af reguleringspristallet for januar 1983 og følgende reguleringspristal til og med januar 1985.

Stk. 4. Beregningsgrundlaget efter stk. 2 reguleres tillige procentvis hver 1. oktober på grundlag af forskellen i procent med to deci-

maler mellem den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste for arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet i det nærmeste forudgående januar kvartal og timefortjenesten i januar kvartal 1980. I timefortjenesten medtages hverken dyrtidstillæg, der er givet efter januar kvartal 1980, eller andre tillæg. Regulering foretages dog ikke den 1. oktober 1983 og 1. oktober de følgende år.

3. I § 51, stk. 1 og 2, ændres »%₁₀« til: »90 pct.«.

4. I § 51, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpengereetten er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

5. I § 51, stk. 1, 5. pkt., som bliver 6. pkt., ændres »4. pkt.« til: »5. pkt.«.

6. I § 51, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»I det første og andet år, efter at dagpengereetten er indtrådt, fastsættes den i 1. pkt. nævnte procent dog til henholdsvis 70 og 80.«.

§ 51. Dagpenge kan til det enkelte medlem højst udbetales med et beløb, der udgør %₁₀ af summen af medlemmets hidtidige arbejdsfortjeneste og beløb, hvormed arbejdsfortjenesten inden for vedkommende fag senere er ændret i kraft af pristalsreguleringen. Arbejdsfortjenesten har dog ingen betydning for dagpengenes størrelse, hvis arbejdet, hvorfra fortjenesten hidrører, afsluttes mindre end 1 år efter afslutningen af et tidligere arbejde, der har ligget til grund for en dagpengeberegning. Ændringer i kraft af pristalsreguleringen får virkning for dagpengene fra den 1. april eller 1. oktober, der følger

efter ændringerne af fagets arbejdsfortjeneste. Inden for fag, hvor arbejdsfortjenesten ikke pristalsreguleres, reguleres denne tillige med et beløb, der for 40 arbejdstimer svarer til den ændring i beregningsgrundlaget for dagpengenes højeste beløb, som regulering efter § 47, stk. 3, senere har medført, idet der dog bortses fra ændringer i tiden før den 1. oktober 1981. Regulering efter 4. pkt. sker for medlemmer under 18 år med det halve beløb. Arbejdsfortjenester fra før 1. marts 1980, der ligger til grund for beregning af dagpenge efter denne dato, forhøjes imidlertid med 1,20 kr. for medlemmer over 18 år og 0,60 kr. for medlemmer under 18 år for hver arbejdstime, idet arbejdsfortjenesten inkl. pristalsreguleringer fra før 1. marts 1980 dog ikke herved kan forhøjes til mere end en gennemsnitlig timefortjeneste på 35,75 kr. Arbejdsdirektøren fastsætter regler om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten.

Stk. 2. Til et medlem, der opnår dagpenget efter § 54, og som ikke forud for ledigheden har haft uafbrudt beskæftigelse i mindst 13 uger, udbetales dagpenge med et beløb, der udgør $\frac{1}{2}$ af den mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer aftalte mindste arbejdsfortjeneste inden for normallønsområdet. Ændringer af den mindste arbejdsfortjeneste får virkning for dagpengene fra den 1. april eller 1. oktober, der følger efter ændringerne.

Stk. 3. Til en person, der er optaget som medlem under aftjening af værnepligt, udbetales dagpenge efter stk. 2. Til en person, der er optaget som medlem forinden aftjening af værnepligt, udbetales dagpenge efter stk. 1, dog således at dagpengene mindst udgør det beløb, som følger af stk. 2.

Stk. 4. Til et medlem, der arbejder på mindre end fuld, sædvanlig arbejdstid, udbetales dagpenge på grundlag af det i stk. 2 nævnte beløb. Arbejdsdirektøren fastsætter nærmere regler efter forhandling med landsarbejdsnævnet. Arbejdsdirektøren kan endvidere efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte særlige regler for fagområder, der har mange kortvarige arbejdsforhold.

Stk. 5. Modtager et medlem i anledning af ledighed ydelser, som ikke er omfattet af denne lov, skal dagpengene nedsættes, således at den samlede daglige pengehjælp, medlemmet modtager, ikke overstiger det beløb, der kan udbetales efter stk. 1, 2, 3 eller 4.

Stk. 6. Et medlem, der ved optagelsen har eller senere erhverver ret til ydelser af den art, som er nævnt i stk. 5, skal straks underrette kassens ledelse herom.

Stk. 7. Dagpenge efter stk. 1-5 afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

7. I § 76, stk. 1, ændres »6 gange dagpengenes størrelse« til: »7,25 gange dagpengenes størrelse efter 3 års medlemskab«.

§ 76. Kassen indbetaler for hvert medlem, bortset fra medlemmer, der ikke kan pålægges bidrag efter stk. 5 og 6, et beløb til staten, der på årsbasis svarer til 6 gange dagpengenes størrelse pr. 1. oktober det foregående år, jfr. § 46, stk. 2.

Stk. 2. Beløb efter stk. 1 indbetales kvartalsvis bagud og udgør for hvert kvartal $\frac{1}{4}$ af det årlige beløb afrundet til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 3. Beløb, som skal indbetales til staten efter stk. 1 og 2, tilvejebringer kassen ved opkrævning af bidrag fra medlemmerne eller ved forbrug af andre indtægter eller formue, jfr. § 77.

Stk. 4. Til dækning af administrationsudgifter kan kassen fastsætte et særligt medlemsbidrag.

Stk. 5. Medlemsbidrag efter stk. 3 kan ikke pålægges et medlem, som deltager i et fagligt dagkursus eller i et godkendt kursus på en folkehøjskole, landbrugsskole eller husholdningsskole, eller som med tilskud fra det offentlige er elev på en folkehøjskole eller landbrugsskole i et andet nordisk land. Medlemsbidrag kan dog pålægges, hvis medlemmet under deltagelsen får udbetalt dagpenge eller efterløn fra kassen, eller hvis han under deltagelsen har ret til en godgørelse, som mindst svarer til dagpengene eller efterlønnen.

Stk. 6. Arbejdsdirektøren kan efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte regler, hvorefter andre end de i stk. 5 nævnte medlemmer ikke kan pålægges medlemsbidrag efter stk. 3, når særlige omstændigheder taler derfor.

8. I § 84, stk. 1, ændres »11,25 gange højeste dagpenge« til: »13,5 gange højeste dagpenge efter 3 års medlemskab«.

§ 84. Arbejdsgiverbidraget beregnes af Arbejdsmarkedets Tillægspension på grundlag af indbetalte ATP-bidrag. Bidraget fastsættes således, at det for hver lønmodtager, for hvem arbejdsgiveren skal betale fuldt ATP-bidrag, årligt udgør et beløb, der svarer til 11,25 gange højeste dagpenge pr. 1. oktober det foregående år, jfr. § 47. Udgør ATP-

bidraget mindre end fuldt bidrag, nedsættes arbejdsgiverbidraget forholdsmæssigt.

Sik. 2. I det for et kvartal beregnede ar-

bejdsgiverbidrag fratrækkes for hver arbejdsgiver et beløb, der svarer til $\frac{1}{4}$ af det årlige bidrag for én lønmodtager.